

ГОДИШЕН ДОКЛАД

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА И АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО ПРИ БУРГАСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ

2020 г.

През годината Комисията по етика и академично единство концентрира своето внимание върху механизмите на личностната етичност и професионалната съвест на учения, на неговата почтеност и коректност.

Продължи се традицията в допълнение към съществуващите у нас нормативни актове в БСУ да придържа към международно признатите етични правила и стандарти, които са приложими в конкретни области на научните изследвания. В процеса на научните изследвания учените се водят от принципа на търсене и установяване на истината в съответната област, а така също и от изискването за постоянна иновационна дейност. Водещо начало в цялата съвкупност от регулативни правила и принципи е, че етиката в науката забранява умишленото изкривяване на истината и изисква постоянна иновационна дейност от страна на учените.

Мониторинг на принципите на професионалното отношение и на отчетността

През годината Комисията насочи усилията си към мониторинг по два от принципите - принципът на професионалното отношение и принципът на отчетност. Установи се, че академичният състав е запознат със стратегическите цели и финансови механизми, ръководещи научната им среда, и се търсят всички нужни разрешения преди да започнат изследванията си, или да ползват осигурените средства. Въведена е система, с която (под формата на бланка с основна информация за проектното намерение) предупреждават ръководството на БСУ, финансиращите организации или научни ръководители, за предстоящо кандидатстване.

Комисията турсеше механизми за по-акуратна и изпреварваща информация в случаите, когато научният проект е забавен, променен или завършен и как да се съобщава тази информация, когато той трябва да бъде преустановен по каквато и да е причина.

Принципът на отчетност, изискващ от учените да са отговорни пред БСУ, се спазва и по отношение на финансиращи организации и други публични или частни лица, както и към цялото общество. Методите на събиране и анализ, резултатите и детайлите на информацията като цяло са достъпни за вътрешен и външен преглед, когато това е необходимо и както се изисква от съответните власти. Допълнителни усилия са направени за електронизиране на публикациите и качването им през платформите на CEEOL.

Мониторинг на принципи и изисквания при наемането на учени

Процедурите за наемане на академичния състав показват, че БСУ е въвел отворена, ефикасна, прозрачна, подходяща и международно съвместима процедура за наемане, която отчита спецификите на обявеното място, при спазване на всички изисквания на нормативната уредба.

Обявите за конкурсите и правилниците на БСУ описват в детайли нужните знания и качества и не представят прекалено специализиран профил, за да не обезкуражат възможните кандидати. Работните условия и права и перспективите за професионално развитие са ясни за академичния състав. Определеният срок между обявяването на свободното място или предаването на документите за кандидатстване и срока за отговор е реалистичен.

Спазен е принципът за прозрачност и кандидатите са информирани преди избора относно процеса на наемане и критериите за избор, броя на свободните места и перспективите за професионално развитие. Принципът за критериите за оценка показва, че процесът на избиране е отчел цялостния опит на кандидатите и личностните им качества.

Прилага се активно принципът за признаване на опита от мобилността особено пребиваването в други държави или региони или други научни институции (обществени или частни) или смяна на дисциплини или сектори, независимо дали е част от началното обучение в изследванията или на по-нататъшна фаза от кариерата. Най-често тази мобилност е била по линия на програма Еразъм+ на ЕС.

През годината се създаде организация и се допринесе за подготовката за изпълнение на бъдещия Национален план за развитие на инициативата за отворена наука в Република България, който задава стратегическите цели, необходимите стъпки и инструменти за осъществяването на прехода към превръщането на отворената наука в стандартна практика за провеждане на научни изследвания в БСУ. Чрез него ще се надгради Българският портал за отворена наука ще се създадат нови институционални хранилища за данни и публикации, подобно на съществуващото в БСУ и ще се осигури връзката на българските ресурси с Европейския облак за отворена наука. С изпълнението на Националния план ще се осигурят и условия за повишаване на наукометричните показатели, цитируемостта и видимостта на учените от БСУ.

Мониторинг на публикационната активност

Комисията смята, че придържането към правилата на научния дискурс и изискванията на жанра, предполагащи текстовете на публикациите да съдържат целево-мотивационна, аналитико-обобщителна и изводна част, както и посочване на приносните моменти, е основополагащо.

Не са констатирани случаи на автори на публикации, които са скрили истината или изложили непроверени факти и неаргументирани твърдения. Установено е, че за всички издания на БСУ има механизъм, чрез който изследователите, които публикуват научните си резултати, да носят пълна отговорност за тяхната обосновааност, достоверност и оригиналност.

През годината са направени усилия за недопускане на плагиатство във всичките му форми - злоупотреба с наименование, копиране или перифразиране. Авторите са цитирали публикациите, които са използвани при разработката и са спазвали указаните правила за цитиране.

В синхрон с кодекса и с политиката на всички издания на БСУ, Комисията препоръчва активна работа по основните приемливи начини за отдаване на признание в науката – изготвяне на добросъвестен списък на използваните автори, надеждно цитиране по установения ред, изказване на благодарност към други автори за тяхната помощ, идеи или други приноси. През годината са се спазвали изискванията и отговорностите при съавторство, като се зачитат не само старшинството и званията, но и заслугите на съответните автори.

Предложение за решение:

1. АС приема Годишния доклад на комисията по етика и академично единство при Бургаския свободен университет за 2020 г.
2. Препоръчва на деканските ръководства и на Комисията да продължат активния мониторинг по спазването на принципите, застъпени в Етичния кодекс за академични единство на БСУ.